

prof. dr hab. med. Michał Witt
Zakład Genetyki Molekularnej i Klinicznej
Instytut Genetyki Człowieka PAN
Poznań

Poznań, 12 lutego 2016r.

RECENZJA

w postępowaniu Rady Naukowej Instytutu Matki i Dziecka w sprawie nadania tytułu naukowego dr hab. Pawłowi Tomaszowi Stankiewiczowi

Pan dr hab. med. Paweł Stankiewicz ukończył studia lekarskie na Akademii Medycznej w Warszawie w roku 1991. Po dopełnieniu obowiązków stażowych w klinikach, w 1994 roku rozpoczął pracę jako asystent w Zakładzie Genetyki Medycznej Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie, następnie od 1999 jako adiunkt i Kierownik Pracowni Cytogenetyki Molekularnej, od 2007 jako docent i od 2014 roku jako Konsultant. Doktoryzował się w roku 1999 na podstawie pracy "Ocena przydatności technik cytogenetyki molekularnej w diagnostyce klinicznej wybranych strukturalnych i submikroskopowych aberracji chromosomowych", promowanej przez prof. Tadeusza Mazurczaka, habilitował się w roku 2006 na podstawie rozprawy „Ewolucyjne dziedzictwo rearanzacji DNA w etiopatogenezie chorób genomowych. Rola architektury genomu proksymalnego regionu chromosomu 17p w powstawaniu konstytucyjnych, ewolucyjnych i somatycznych aberracji chromosomowych”. W latach 2000-2003 odbył staż podoktorski w Baylor College of Medicine w Houston, Department of Molecular and Human Genetics, gdzie kontynuując swoją karierę naukową poprzez stopnie Assistant Professor doszedł do stałej pozycji Associate Professor, od 2007 roku prowadząc tam swój własny zespół badawczy.

Uzyskał wszystkie polskie oraz amerykańskie certyfikaty umożliwiające działalność kliniczną w zakresie genetyki medycznej.

Ocena osiągnięć naukowych

Główne obszary zainteresowań badawczych dr. hab. Pawła Stankiewicza to: molekularne mechanizmy powstawania oraz konsekwencje kliniczne rearanżacji genomowych, znaczenie kliniczne niskoprocentowej mozaikowości somatycznej w chorobach genetycznych, etiopatogeneza dysplazji pęcherzykowo-włósniczkowej noworodków (ACDMPV), diagnostyka cytogenetyczna aCGH submikroskopowych aberracji chromosomowych w zaburzeniach neurorozwojowych u dzieci.

Z istotnych osiągnięć naukowych dr. Stankiewicza wymienić trzeba: opisanie zjawiska nieallelicznej homologicznej rekombinacji (NAHR) odpowiedzialnej za powstawanie rearanżacji genomowych, identyfikację genu *FOXF1* odpowiedzialnego za ACDMPV, charakterystykę kilku nowych zespołów neurorozwojowych u dzieci wraz z identyfikacją odpowiedzialnych za nie genów, opisanie znaczenia niskoprocentowej mozaikowości somatycznej dla zmienności CNV w chorobach genetycznych, opracowanie ogólnopolskiego programu wprowadzenia do rutynowej diagnostyki metody aCGH.

W okresie po swojej habilitacji dr Stankiewicz opublikował 134 prace, tj. ponad dwukrotnie więcej niż w okresie do habilitacji. Z tego w 43 pracach jego nazwisko pojawia na pozycjach kluczowych, tj. jako ostatnie lub jako pierwsze.

Ogólnie jest współautorem 196 publikacji, które ukazały się w całej gamie najlepszych czasopism naukowych w dziedzinach nauk o życiu (z NEJM, Nature i Cell włącznie). Jest współedytorem podręcznika „*Genomic Disorders: The Genomic Basis of Disease*” (z Jamesem Lupskim) oraz współautorem pięciu rozdziałów w opracowaniach zbiorowych. Sumaryczny IF jego dorobku wynosi ok. 1100, indeks $h=42$ (WoS), z sumaryczną liczbą cytowań ponad 7100.

W podsumowaniu tej części oceny stwierdzić należy, że dorobek naukowy dr. hab. Pawła Stankiewicza jest wybitny i dyskutowanie jego wartości, w obliczu tak imponującego zbioru prac z jego współautorstwem, byłoby nieporozumieniem. Nie będąc szczególnym miłośnikiem wykładników naukometrycznych dorobku naukowego przyznać muszę, że indeks Hirsha na poziomie 40 mówi sam za siebie i nie wymaga już dalszego komentarza. Pan Paweł Stankiewicz publikował praktycznie we wszystkich najlepszych, znanych czasopismach z obszaru nauk o życiu (no może za wyjątkiem „Science”, o ile dobrze zauważam). Dla toczącego się postępowania istotne jest, że jego dorobek publikacyjny w okresie po habilitacji w istotny sposób przewyższa dorobek uprzedni, co świadczy o zasadniczym rozwoju jego kariery naukowej w tym czasie.

Doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi i opiece naukowej

Dr hab. Paweł Stankiewicz od roku 1999, a więc od czasu kiedy został adiunktem, prowadził w IMiDz Pracownię Cytogenetyki Molekularnej. Nastąpiło to zaledwie 5 lat od podjęcia przez niego pracy w Instytucie. W pewnym sensie analogicznie, choć rzecz jasna z większym rozmachem, potoczyły się jego losy po wyjeździe do Stanów Zjednoczonych: po zakończeniu swojego stażu podoktorskiego w Baylor College of Medicine, kontynuując tam swoją działalność naukową, został szefem centralnego laboratorium zajmującego się jego specjalnością, czyli analizą FISH. Od 2007 kieruje tam własnym laboratorium badawczym. Uzyskanie stałej pozycji (*tenure*) *Associate Professor* w tak kompetytywnym środowisku jak Baylor College of Medicine świadczy o znakomitych umiejętnościach w zakresie prowadzenia zespołu badawczego.

Wystarczy również przejrzeć zestaw jego własnych prac – są to wszystkie publikacje zespołowe. Wprawdzie praktycznie nie ma innych w cytogenetyce molekularnej, jednak jego nazwisko prawie w 40 z nich pojawia się na ostatniej pozycji „*senior*”, co najlepiej świadczy o kierowniczym wkładzie w ich powstanie.

W latach 2010-2014 był kierownikiem projektu typu RO1 finansowanego przez NIH, w latach 2008-2012 projektu finansowanego przez NCBiR, a w latach 2013-2015 nadzorował realizację dwóch grantów NORD w swoim własnym laboratorium. Poza tym współuczestniczył w wykonaniu dwóch grantów NIH oraz ośmiu grantów KBN/NCN.

Był promotorem w trzech zakończonych przewodach doktorskich (dwa w USA, jeden w Polsce) oraz jest promotorem trzech kolejnych przewodów doktorskich prowadzonych w kraju (mam przyjemność być recenzentem w jednym z nich). Dotąd zrecenzował 9 prac doktorskich.

Prowadzi cykle wykładów i seminariów w zakresie cytogenetyki molekularnej i klinicznej dla studentów Baylor College, MD Anderson Cancer Center, różnorodne seminaria naukowe, zorganizował cykle szkoleniowe dla 11 doktorantów z Polski, co stanowi jego trwały wkład w kształtowanie polskiego środowiska naukowego w obszarze swojej specjalności.

Dr. Stankiewicz jest fundatorem stałej nagrody Polskiego Towarzystwa Genetyki Człowieka za osiągnięcia w cytogenetyce

Podsumowując ten obszar działalności dr. hab. Pawła Stankiewicza stwierdzam jednoznacznie, że kierownicze doświadczenie badawczo-dydaktyczne kandydata nie tylko nie budzi cienia wątpliwości, ale znacznie wykracza poza zakres powszechnie przyjęty jako właściwy dla postępowań o nadanie tytułu naukowego.

Podsumowanie i wniosek końcowy.

Na podstawie oceny przesłanej mi dokumentacji dotyczącej osiągnięć naukowych, a także doświadczenia dydaktycznego i organizacyjnego dr hab. n. med. Pawła Stankiewicza stwierdzam, że całokształt jego dorobku uważam za wybitny w każdym z tych obszarów. W związku z powyższym stwierdzam, że dr hab. Paweł Stankiewicz spełnia wszelkie wymagania określone w art. 26 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2014 r. poz. 1852, art. 26). Jego osiągnięcia na wszystkich tych polach stawiają dr. hab. Pawła Stankiewicza w rzędzie szeroko rozpoznawalnych w skali światowej genetyków medycznych, zaznaczających jednocześnie swoją obecność w krajowym życiu naukowym. Ten ostatni element uważam za szczególnie godzien podkreślenia, gdyż jest on cennym przykładem odwrócenia drenażu mózgow, tak typowego dla polskiego życia naukowego przez długie dziesięciolecia. Mam poczucie, że dr Stankiewicz świadomie i celowo dokłada w tym obszarze starań szczególnych. Wyraża się to również w intensywnym i niezwykle skutecznym szkoleniu młodych polskich naukowców, którzy dzięki staraniom dr. Stankiewicza już na wstępie uzyskują przepustkę do wysokich rewirów światowej genetyki medycznej.

W związku z powyższym wnoszę do Wysokiej Rady Naukowej Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie o dopuszczenie dr. hab. nauk medycznych Pawła Stankiewicza do dalszych etapów postępowania i o nadanie mu tytułu naukowego profesora nauk medycznych.

